

Załącznik do Uchwały Nr IX/57/15
Rady Miasta i Gminy Czarniejewo
z dnia 27 maja 2015 r.

Program polityki zdrowotnej

Nazwa programu: **“Szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie osób powyżej 55 roku życia”**

Okres realizacji programu: sierpień – grudzień 2015r.

Autorzy programu: Gmina Czarniejewo.

1. Opis problemu zdrowotnego

Grypa jest chorobą, która występuje nagle i charakteryzuje się dużą zakaźnością. Najczęstszymi objawami, które wskazują na wystąpienie grypy to: nagłe wystąpienie choroby, uczucie ogólnego rozbicia, dreszcze, ciepłota ciała powyżej 37,8°C, kaszel, ból gardła, bóle w klatce piersiowej, ból głowy, brak łaknienia, bóle mięśniowe. Mogą wystąpić bóle brzucha, nudności, wymioty, biegunka (objawy żołądkowo – jelitowe z mniejszą częstotliwością występują u dorosłych, są częstsze u dzieci). Kliniczny przebieg choroby wywołanej wirusem grypy zależy m.in. od właściwości wirusa, wieku pacjenta, odporności organizmu, współistnienia innych chorób. W przypadku grypy częściej niż przy innych infekcjach układu oddechowego dochodzi do groźnych dla zdrowia i życia powikłań (powikłania pogrypowe niejednokrotnie uwiadcniają się dopiero po pewnym czasie od przebytej infekcji). Najczęstszymi powikłaniami grypy są: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśnia sercowego, niewydolność nerek, zaburzenia neurologiczne. Na powikłania pogrypowe narażeni są m.in. seniorzy często cierpiący na przewlekłe choroby układu oddechowego, sercowo – naczyniowego czy cukrzycę.

Narodowy Program Zdrowia przyjęty na lata na lata 2007 – 2015 w celu strategicznym nr 7 zakłada zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom m.in. poprzez szczepienia ochronne.

W Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 30 października 2014r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2015 (Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia – poz. 72) szczepienie przeciwko grypie wymienione jest w grupie szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego ds zdrowia (szczepienie zalecane jest m.in. osobom w wieku powyżej 55 lat).

W latach 2011 – 2014 w Gminie Czarniejewo był realizowany program zdrowotny skierowany do mieszkańców gminy związany z wykonywaniem szczepień ochronnych. Każdego roku był określany wiek osób uprawnionych do szczepień (2011 r. - 65rż., 2012r. - 65 rż., 2013r. - 63rż., 2014r. - 60rż.). Łącznie w tych latach zostało zaszczepionych 403 mieszkańców.

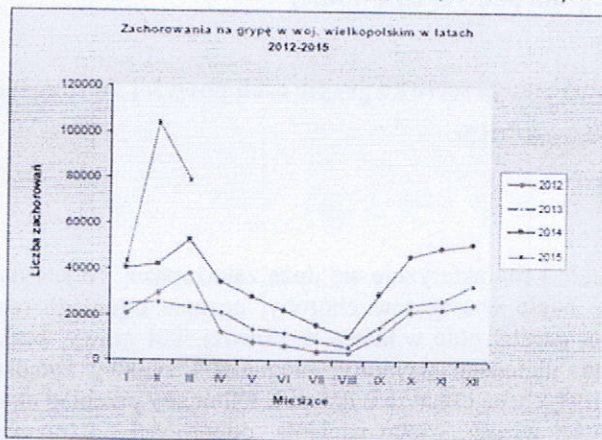
W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca. Wtedy odnotowuje się najwięcej zachorowań, dlatego należy szczepić p. grypie zanim rozpocznie się sezon epidemiczny .

Sytuacja epidemiologiczna dotycząca grypy w województwie wielkopolskim.

Tabela 1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grype w województwie wielkopolskim w latach 2012-2015.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012	24891	25718	23559	21424	13702	12184	8629	6185	14903	25047	27065	33486
2013	86457	53585	44598	32217	18204	13924	10742	7684	21938	33556	29539	32003
2014	40519	42042	52622	34114	26096	21874	15356	10802	29431	45903	49644	50830
2015	43258	104109										

Wykres 1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grype w województwie wielkopolskim w latach 2012-2015.

Powyższe dane przedstawiają sytuację epidemiologiczną dotyczącą grypy w województwie wielkopolskim.

I tak w 2012r. zarejestrowano w województwie wielkopolskim 236.793 zachorowań na grype i podejrzeń zachorowań na grype, w roku 2013 – 384.427, w 2014r. - 421.133, w 2015r.- 147.367 (styczeń – luty).

Z uwagi na powyższe został przygotowany program zdrowotny skierowany do mieszkańców Gminy Czarniejewo w wieku 55 lat i starszych jako jednej z grup społecznych narażonej na skutki powikłań pogrypowych. Gminę Czarniejewo zamieszkuje ok. 7.314 mieszkańców, w tym 1.920 we wskazanym przedziale wiekowym tj. urodzonych w 1960 r. i wcześniej, co stanowi ok. 26,25 % ogólnej populacji mieszkańców.

Szczepienia przeciwko grypie należą do szczepień zalecanych, nie są finansowane ze środków budżetu państwa. Szczepienie jest jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania

2. Cele programu:

- cel główny:** zwiększenie dostępności do świadczeń, które nie są refundowane przez NFZ oraz poprawa stanu zdrowia mieszkańców w wieku 55 lat i starszych.
- cele szczegółowe:**
  - obniżenie liczby zachorowań na grype u osób starszych,
  - obniżenia liczby powikłań pogrypowych u osób w wieku 55 lat i starszych poprzez badanie lekarskie kwalifikujące do szczepienia i wykonanie szczepienia ,
  - uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji w programie.
- oczekiwany efekt:** zainteresowanie osób w wieku 55 lat i starszych wykonaniem szczepienia poprzedzone badaniem lekarskim, zwiększenie wiedzy nt. grypy, jej powikłań i zapobiegania poprzez szczepienia
- mierniki efektywności:** ostateczna liczba osób (we wskazanej kategorii wiekowej), u których wykonano szczepienia w odniesieniu do liczby osób uprawnionych, spadek zachorowalności na grype.

3. Adresaci programu:

Adresatami programu są osoby urodzone w 1960r. i wcześniej zamieszkujące na terenie Gminy Czarniejewo. Osoby uprawnione do szczepień będą informowani o możliwości udziału w programie poprzez

lokalne źródła informacji (strona internetowa Urzędu Miasta i Gminy Czerniejewo, lokalny dwumiesięcznik, tablice informacyjne, lokalne parafie, jednostki pomocnicze - sołectwa).

4. Organizacja programu:

Po przyjęciu do realizacji Programu zdrowotnego zostanie przygotowane ogłoszenie dotyczące składania ofert na realizację zadań zawartych w programie zdrowotnym. Jednocześnie będzie prowadzona wśród mieszkańców - z wykorzystaniem lokalnych źródeł informacji - akcja propagująca program (w tym: co to jest grypa – przyczyny, objawy, powikłania, możliwości zapobiegania – szczepienia.)

Każda osoba spełniająca warunek wieku określony w programie będzie mogła zgłosić się do siedziby Realizatora programu (miejsce, terminy, godziny realizacji programu będą podane w ogłoszeniu), gdzie zostanie wykonane badanie lekarskie , a następnie przy braku przeciwwskazań szczepienie. Do szczepień zostanie wykorzystana szczepionka p. grypie, której skład jest weryfikowany i uaktualniany na każdy sezon epidemiczny z uwagi na dużą zmienność wirusa. Użyte będą tylko te szczepionki, które są zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce. Wyboru szczepionki z uwzględnieniem w/w wskazań dokona Realizator programu wyłoniony w drodze konkursu. Lekarz kwalifikujący pacjenta do szczepienia będzie informował o możliwych niepożądanych odczynach poszczepiennych (miejscowych i ogólnych) oraz o sposobie postępowania w przypadku ich wystąpienia. Wybór Realizatora programu odbędzie się w drodze konkursu ofert przeprowadzonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Czerniejewo w jego siedzibie na mocy art. 48b ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2015r. Poz. 581). Realizator będzie zobowiązany do spełnienia warunków wykonywania szczepień ochronnych m.in. wykwalifikowany personel medyczny, pomieszczenia spełniające odpowiednie warunki techniczne i sanitarne, prowadzenie dokumentacji medycznej.

5. Koszty:

Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Czerniejewo na rok 2015 w Dziale 851, Rozdziale 85195, § 4300 w kwocie 4.000,00 zł. W przypadku większego zainteresowania szczepieniami niż miało to miejsce w 2014 roku zostaną przeznaczone dodatkowe środki. Realizator będzie wykonywał program do wyczerpania przyznanych środków. Szacuje się, że koszt jednostkowy szczepienia (porównując z latami poprzednimi) będzie wynosił od 25,00 zł do 35,00 zł. Materiały promujące program (plakaty informujące) zostaną przygotowane ze środków własnych gminy.

Realizację szczepień p. grypie proponuje się z uwagi na to, iż nie są refundowane, należą do grupy szczepień zalecanych m.in. osobom w wieku 55 lat i starszym.

6. Monitorowanie i ewaluacja:

Monitorowanie przebiegu programu będzie polegało na zbieraniu danych od Realizatora programu w formie comiesięcznych sprawozdań. Umożliwi to wykrycie ewentualnych zagrożeń i/lub trudności w realizacji programu, co z kolei pomoże w ich eliminowaniu lub korygowaniu. Wskaże również na to jakie jest zainteresowanie mieszkańców udziałem w programie.

Kryteria oceny efektywności:

- wielkość populacji objętej programem w stosunku do liczby osób uprawnionych,

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie ilości zachorowań na grype,
- zmniejszenie powikłań pogrypowych,
- zwiększenie świadomości mieszkańców na temat grypy w tym roli szczepień ochronnych w profilaktyce p. grypowej.

7. Okres realizacji programu:

Realizację programu przewiduje się na okres od sierpnia do grudnia 2015r.

Źródła informacji:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 – 2015,
- Komunikat GIS z 30.10.2014r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2015,
- strona internetowa Zakładu Badania Wirusów Grypy. Krajowy Ośrodek ds Grypy w Warszawie,

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta i Gminy Czarniejewo

Jan Kulpiński